

Рибальченко Людмила Володимирівна,
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент
Павлій Максим Андрійович,
курсант ННППФПНП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

У сучасних умовах військово-політичних конфліктів, інформація стала важливим інструментом, здатним вирішувати завдання без застосування фізичної сили. Інформаційна війна та гібридні конфлікти надають можливість впливати на ситуацію, шляхом впливу на громадську думку та підсилення внутрішніх суперечностей. Це підкреслює важливість інформаційної грамотності, оскільки низький рівень аналізу та сприйняття інформації може призвести до втрати критичної здатності формування та мислення власної думки.

Інформаційна безпека означає ступінь захищеності інформаційного середовища суспільства, особистості та організацій від негативних наслідків, що можуть виникнути внаслідок навмисних, несанкціонованих або неумисних маніпуляцій інформацією. Рівень інформаційної безпеки держави визначається стійкістю основних сфер її життєдіяльності – економіки, науки, технологій, управління, оборони, громадської свідомості та інших – до потенційно небезпечних впливів на інформаційному рівні.

Інструментами інформаційної війни проти України є такі методи: пропаганда, маніпулювання, спроби вплинути на громадську думку, психологічний і психотропний вплив, поширення чуток, блокування мовлення на телебаченні та радіо, вилучення українських каналів із ефіру на окупованих територіях, дезінформація та поширення фейкових новин, а також розповсюдження провокаційної інформації.

Відзначено, що війна породжує психологічні виклики, які можна розділити на чотири групи: виклики для українського суспільства, вплив на ментальне здоров'я окремих осіб, вплив

на психологічний стан і благополуччя, а також виклики для українських психологів як професіоналів у цій галузі [1, с. 345].

Забезпечення інформаційної безпеки вимагає підвищення рівня інформаційної грамотності, створення умов для розвитку особистості в умовах інформаційного суспільства та захисту від різних інформаційних загроз. Сучасний процес формування держави включає створення нового політичного стану, національного відродження, міжнародних відносин, усунення військових конфліктів, економічної суперечності, суперечки національного та релігійного спрямування, збільшення рівня злочинності, політичну конкуренцію та інші аспекти.

Важливість систем інформаційної безпеки в державі підкреслюється, таким чином, що необхідно адаптувати її захист до змін зовнішніх та внутрішніх впливових чинників

Заходи для запобігання впливу на інформаційне середовище, електронні ресурси і системи управління державою, особливо в контексті проведення війни, є основним завданням для забезпечення інформаційної безпеки та національної безпеки держави.

Національна безпека є невід'ємною частиною суверенітету та незалежності країни. Важливо акцентувати увагу на ролі системи забезпечення інформаційно-військової безпеки в Україні. Ця концепція включає не лише зовнішню політику, а й всі галузі, що гарантують правильне функціонування держави. Крім захисту інформаційного простору, нашим завданням є військовий відпор агресорові, який вже має значний досвід. У війні в інформаційному просторі ключовим стає взаємодія із різними верствами населення на рівні інформаційної та психологічної взаємодії. На сьогодні інформаційна війна набула гібридного характеру та включає в себе застосування інформаційних технологій на практиці. Щодо воєнних та політичних цілей, особливого значення набувають інформаційно-психологічні операції і дії [2, с. 25].

Економічна безпека означає, наскільки національна економіка може залишатися міцною та стійкою перед внутрішніми і зовнішніми загрозами. Вона дозволяє досягати високої конкурентоспроможності у світовому економічному середовищі та забезпечувати стаке та збалансоване зростання. Оцінка якості національної економіки та ефективності економічної політики держави в цій сфері важлива, і в умовах

зростаючих загроз, спричинених агресією Росії проти України, має особливе значення, тому постійний моніторинг її рівнів та потенційних загроз є надзвичайно актуальним.

В перші місяці повномасштабної війни, стабільність економічної безпеки України була гарантована завдяки наявним резервам та внутрішній стійкості, оперативній координації заходів на рівні регіонів і місцевих громад, громадській ініціативності та єднанню громадян перед загрозою російської агресії, а також завдяки значній підтримці з боку міжнародного співтовариства.

У зв'язку з переходом російської агресії до війни на виснаження, прямий вплив бойових дій на економіку став інтенсивнішим через цілеспрямовані атаки на ключову інфраструктуру країни, виснаження фінансових резервів населення і підприємств, збільшення економічних нерівностей, що виникли під час конфлікту, та застосування ворожих гібридних методів впливу. Ця ситуація підкреслює важливість впровадження спеціалізованої політики держави для боротьби з різними ризиками у сфері економічної безпеки в умовах війни. Ця політика має базуватися на оперативному моніторингу викликів і загроз економічній безпеці та аналізі їх наслідків [3, с. 97].

Список використаних джерел

1. Лизанчук В.В. Інформаційна безпека України: теорія і практика: підручник. Львів: ЛНУ ім. Іва-на Франка, 2017. 725 с
2. Артемов В. Ю. Інформайційно-воєнна безпека як елемент національної безпеки України 2022. С. 21–29.
3. Онопрієнко С.Г. Функції забезпечення інформаційної безпеки публічного адміністрування в Україні за умов повномасштабної збройної агресії Російської Федерації. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. 2022. Київ. С. 95–98.